

תורה שבעל-פה

לקט מצוות

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — (20x4) — 80 נקודות

פרק שני — (10x2) — 20 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (80 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-5 (לכל שאלה – 20 נקודות).

1. שלא לשבור עצם מן הפסח (טז)

- א. בהגות היהודית יש שתי גישות חינוכיות עיקריות בעבודת ה': האחת סוברת כי על האדם לפתח ולחזק את האמונה, ומתוך כך יגיע לקיום המצוות. האחרת סוברת כי יש לקיים את המצוות, ומתוך כך תתגבש האמונה ותתחזק.
- באיזו גישה תומך בעל **ספר החינוך**? נמק את דברך. (7 נקודות)
- ב. "כאלו תאמר דרך משל שהכריחו המלך ומיניהו באומנות רעה, באמת אם כל עסקו תמיד כל היום באותה אומנות, ישוב לזמן מן הזמנים מצדקת לבו להיות רשע גמור".
- הסבר משל זה, וכתוב מה הוא בא ללמד. (7 נקודות)
- ג. (1) "ועובר עליה ושבר עצם בפסח טהור..."
- הסבר מהו "פסח טהור".
- (2) מתי נוהגת מצווה זו (שלא לשבור עצם מן הפסח), ומה דינו של העובר עליה? (6 נקודות)

2. מצוות סיפור יציאת מצרים (כא), מצוות קידוש שבת בדברים (לא)

- א. מה משותף באופן הקיום של שתי המצוות האלה? (4 נקודות)
- ב. (1) מהו החלק בהגדה הנאמר לאחר מזיגת הכוס השלישית, ומהו החלק הנאמר לאחר מזיגת הכוס הרביעית?
- (2) מדוע אין מברכים על המרור ברכת "בורא פרי האדמה"? (8 נקודות)
- ג. (1) הסבר את המושג "קידוש במקום סעודה".
- (2) מדוע אין להבדיל על הפת במוצאי השבת? (8 נקודות)

3. מצוות קידוש השם (רצו)

- א. "שנצטוונו לקדש את השם, שנאמר 'ונקדשתי בתוך בני ישראל'... ואף על פי שכתוב בתורה 'וחי בהם'..."
- (1) מהי הסתירה לכאורה בין דברי התורה 'ונקדשתי בתוך בני ישראל' ובין דברי התורה 'וחי בהם'?
- (2) כיצד בעל **ספר החינוך** מיישב סתירה זו? (7 נקודות)
- ב. "שאם יאמרו לו לאדם 'עבוד עבודה זרה או נהרג' ייהרג ואל יעבדה, ואף על פי שלבו תמים באמונת השם".
- הסבר את הביטוי המודגש, ונמק את הדין. (7 נקודות)
- ג. מי שלא קידש את השם כאשר היה חייב לקדשו, עובר על מצוות עשה ועל מצוות לא תעשה.
- ציין מהי מצוות העשה ומהי מצוות הלא תעשה. (6 נקודות)
- /המשך בעמוד 3/

4. לברך ה' אחר אכילת מזון (תל)

- א.** (1) אילו שתי ברכות חיובן מהתורה?
 (2) איזו מהברכות האלה נאמרת לפני המעשה, ואיזו מהן נאמרת אחריו? כתוב מדוע.
 (7 נקודות)
- ב.** (1) מהי המטרה של ברכת המצוות?
 (2) לפי בעל **ספר החינוך**, מדוע ברכת המצוות נאמרת לפני עשייתן?
 (8 נקודות)
- ג.** "הביאו לפניו מיני פירות הרבה".
 ציין את הכלל העיקרי הקובע מהו הפרי שעליו יש לברך קודם, לפי **ספר החינוך**.
 (5 נקודות)

5. לעבוד ה' יתברך בתפילה בכל יום (תלג)

- א.** בתפילת עמידה דרושה כוונת הלב, ו"יותר בברכה הראשונה".
 (1) מהי כוונת הלב בתפילה הנדרשת במיוחד בברכה הראשונה?
 (2) מה דינו של מתפלל שלא כיוון את לבו בברכה הראשונה?
 (7 נקודות)
- ב.** (1) ציין שני דברים המעכבים את האדם מלהתפלל.
 (2) ציין שני דברים שיש להיזהר בהם אך אינם מעכבים מלהתפלל.
 (8 נקודות)
- ג.** מדוע אדם צריך להתאמץ כדי להתפלל עם הציבור? (5 נקודות)

פרק שני (20 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 6-8 (לכל שאלה – 10 נקודות).

6. מצוות נטילת לולב (שכד)

- א.** מדוע יש לנענע את הלולב בזמן קיום המצווה? (4 נקודות)
- ב.** "ארבעה מינים אלו מצווה אחת הן ומעכבין זה את זה" – הסבר הלכה זו. (6 נקודות)

7. מצוות אהבת ה' (תיח) ומצוות אהבת ישראל (רמג)

- א. (1)** "לשון ספרי: לפי שנאמר 'ואהבת' איני יודע כיצד אוהב אדם את המקום".
הסבר את תשובת **ספרי** לשאלה "כיצד אוהב אדם את המקום?".
- (2)** מהי הדרך לקיים את מצוות אהבת ישראל?
- (6 נקודות)
- ב.** "ואהבת לרעך כמוך" ... זה כלל גדול בתורה".
- הסבר את הביטוי "כלל גדול", על פי **ספר החינוך**. (4 נקודות)

8. שאלות קצרות

- ענה על שניים מהסעיפים א-ג (לכל סעיף – 5 נקודות).
- א.** מצווה שלא לסור מדבריהם (תצו)
- באר את המושג "לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין".
- ב.** מצוות תוכחה לישראל שאינו נוהג כשורה (רלט)
- מה למדו חז"ל מכפל הציווי "הוכח תוכיח את עמיתך"?
- ג.** מצוות אהבת ישראל (רמג)
- הסבר את האיסור להתכבד בקלון חברו, וכתוב מה אמרו חז"ל על החוטא בכך.

בהצלחה!